

HECE

329
MAYIS 2024

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-210X

Yıl: 28 Sayı: 329

Mayıs 2024 (Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Ulusal

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Ömer Faruk Ergezen

Yayın Kurulu

Âtîf Bedir, Eyyüp Akyüz, Faruk Uysal, Hatice Bildirici,
İbrahim Demirci, Özlem Güner

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

İletişim

Tel: (312) 419 69 13 Fax: (312) 419 69 14

www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr, bilgi@hece.com.tr

 twitter.com/hecedergi

 facebook.com/hecedergisi

Son Okuma: İbrahim Demirci, Hatice Bildirici

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: www.sarakusta.com.tr

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San ve Tic.Ltd.Şti.
Bahçekapı Mah. 2477.Cadde. No:6 Etimesgut/Ankara

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

2024 Abonelik Bedeli:

Hece Dergisi: 1.900 TL

Heceöykü: 780 TL

Hece Dergisi+Heceöykü: 2.490 TL

Hece Dergisi Kurumsal: 4.208 TL

Heceöykü Kurumsal: 2.419 TL

(2024 Yılı Dergi Aboneliğine 2024 Özel Sayıları Dâhildir)

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.04. 2024

İÇİNDEKİLER

4 İLLÜSTRASYON

Zeynep Hilal Özder, 4

5 EŞİK

İbrahim Demirci / 1 Şevval 1445 Çarşamba / 5

6 ŞİİR

İhsan Deniz, Son Neşve'den, 6 / Faruk Uysal, Mahmut Hoca, 7 / Eyyüp Akyüz, Sevgi Sokağından Yokuş Aşağı, 9 / Mustafa Köneçoğlu, İmkânsız İma, 10 / Emre Demir, Kendinden Emin Kaybedişler Kasidesi, 11 / Ahmet Edip Başaran, Politeizme Karşı Şiir, 13 / Aziz Kağan Güneş, Otostop, 14 / Mahmut Hatunanaoğlu, Hyt101: Introduction To Hayat, 15 / Sinan Davulcu, Yağmur Sonrası Sözleri, 16 / Yasin Koç, Yine Açar O Gül, 18 / Mustafa Uçurum, Günden Kalan Hafiflik, 19 / Mehmet Yılmaz, Züleyha Esintisi, 20 / Burhan Tuz, Eksiklik Bağışlanmakla Tamamlanır, 21

23 ÇEVİRİ ŞİİR

Biysan Abdürrahim, Bir Ağıt, Çeviren: İbrahim Demirci, 23 / Edward Estlin Cummings, 77, Çeviren: Faruk Uysal, 24

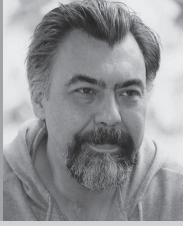
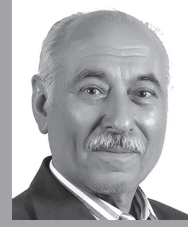
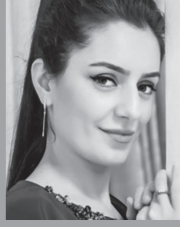
26 EDEBİYAT GÜNDEMİ

Hazırlayan: Feyza Akgün, 26

28 DOSYA: GÜNÜMÜZ KUMUK ŞİİRİ

Hazırlayan: Ağrahim Soltanmuratov

Çeviren: Tefvik Zengin / Tefvik Zengin, Sunuş, 29 / Abdulvahap Süleymanov, Ben Korkan Biriym, 32 / Atkay Hacammatov, Benim Sevdiğim Hayatım, 34 / Anvar Hacıyev, Örkeyle, 36 / Şarip Albörüyev, Dengime, 38 / Akay Akayev, Olacak Şey mi?, 40 / Abdulhamit Tatamov, Ağlayarak Doğmuşum, 41 / Abdulmecit Mecitov, Azrail Cirebiliyor muymuş, 42 / Mahammat Atabayev, Yalnız Gemi, 43 / Abzaydin Hamitov, Gösteririm..., 45 / Ahmat Caçayev, Ne başka?, 46 / Abdülkerim Zalimhanov, El ile Ölüm – Bana Dügün Bayram, 47 / Mahammat-Nabi Halilov, Kumuk Kadın, 48 / Badrutdin Mahammatov, Ölüm Hakkında İki Söz, 50 / Şeyit-Hanım Alişeva, Kıpçaklarız, Kıpçaklar!, 51 / Caminat Kerimova, Halkım, 52 / Atav Atayev, Herkesin Kendi Yolu, Kısmeti, 54 / Bahavutdin Hacıyev, Üç Anahtar, 55 / Musa Şihavov, Zaynalabit Batırmurzayev'in Kabrinde, 56 / Cevat Zakavov, Gelir Bir Gün, 58 / Abdulla Zalimhanov (A. Buglenli), Satırlara Sırlar Koyup, 59 / Rukiyat Ustarhanova, Geçip Gitmiyor İdim, 60 / Nabiyülla Mahammatov, O Eller, 61 / İlmudtin-Haci Muratov, Bazalay, 62 / Gögürçün Atayeva, Bitti şimdi..., 63 / Supıyanat Mamayeva, Ana Buyruğu, 64 / Kazım Kazimov, Yarat Beni Yeniden, 65 / Cereyhan Hacıyev, Babayurdum, 66 / Nuryana Arslanova (İdrisova), Yerde Annem Beni Bekliyor..., 67 / Seyit Candemir, Köy Hayatı, 69 / Kemal Oğuz, Ataköy, 69 / Serap Alpaslan, Ölürsem, 70

71 ÜVEYİKLERİN KANAT VURUŞU

Atıf Bedir, Bir Masal Aşkı, 71

75 BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak, Yaratıcı Yazarlık, 75

77 GEÇMİŞTEN GELEN

Hazırlayan: İbrahim Demirci, 77

78 EŞYANIN FISILDADIĞI

Tuba Dere, Ateşin Evi: Ocak ve Soba, 78

82 YAZI

Şükriye Şen, Hayatı Seçmek, 82

84 YAKIN BAKIŞ

Emre Demir ile *Veda Koleksiyoncusu* Üzerine, Konuşan:

Bilal Can, 84 / *Vahdettin Oktay Beyazlı*, "Dünyaya Çarpan Ömrün Kozası": *Veda Koleksiyoncusu*, 89

93 ÇEVİRMENİN SESİ

Zafer Ceylan ile *Söyleşi*, Konuşan: Zeynep Arslan, 93

98 DENEME

Ahmet Melih Karauğuz, İnsanın Tanrılaşma Arayışı: Transhümanizm, Teknoloji ve Ahlak Üzerine Bir İnceleme, 98

105 PORTRÉ

Mehmet Ayca, İnce Desenli, 105

107 AHLAT GÜNLÜĞÜ

Kudret Ayşe Yılmaz, Kümbetin Çiğesinde Soluklanan Ağaç, 107

109 BİR ROMAN HAKKINDA

Fatma Ünsal, Bir Tahtelbahirde İnsanın Kısa Tarihini Okumak: *Tiamat*, 109 / *Özlem Karapınar*, Bir Arayış Hikâyesi: *Kara Kitap*, 114 / *Aslıhan Keleş Kurtoğlu*, *Aşk Romanları Okuyan İhtiyar* Hakkında: *Aşkın Kanunu* veya *Tabiat Kanunu*, 117

121 YAZI

Nuray Alper, Klasik Edebiyata Modern Yaklaşımlar;

Fuzûli'den Şeyh Calib'e Aşkın Uzun Hikâyesi, 121 /

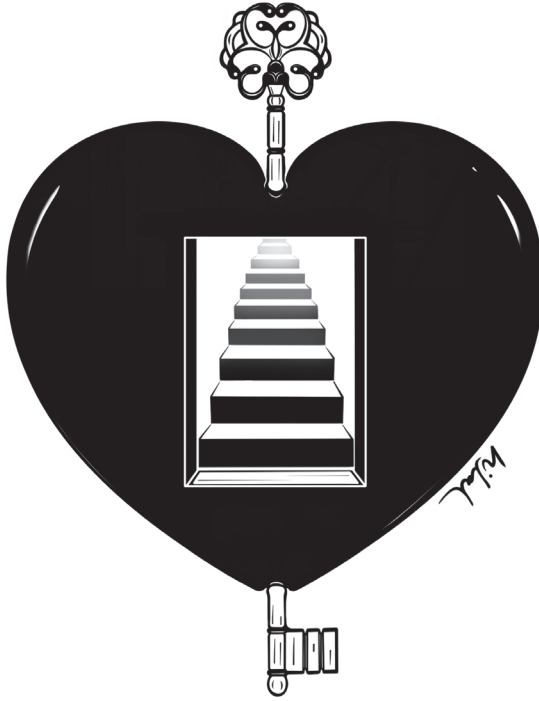
Alaattin Diker, Königsberg'de Dört Cevelan, 125 /

Dilek Altundağ, Kendini Gerçekleştirme Çabasının Bir Romanı *Kaplıcada Bir Konuk*, 133 / *Mesut Bilginer*,

Sosyalist Muhasebe Hocası'nın Kitap Tavsiyeleri, 135

137 KİTAPLIK

İbrahim Eryiğit, *Arkadaşlık Günleriydi*, 137 / *İlke Hicran Aydoğan*, Yokluğun ve Emeğin Simgesi: *Zeytin Pastanesi*, 141 / *Zeynep Tuba Öter*, *Musibet*, 143

İllüstrasyon: Zeynep Hilal Özder

İbrahim Demirci

1 ŞEVVAL 1445 ÇARŞAMBA

Bayramın ilk günü Han Yunus'ta

“Bayramımız cennette inşallah!” dedi biri.

“Her durumda Allah'a hamd olsun!” diye ekledi.

Bayramın ilk günü Kudüs'te

Mescid-i Aksa haremine sokulmayan gençler

sokaklarda kuşluk namazı kıldılar.

Bayram'ın ilk günü Gazze'de İsmail Heniye'nin üç oğlu ve torunları Şabak'ın su-
ikastı sonucu şehid edildiler.

Heniye: “Benim çocuklarımın kanı öteki Filistinlilerin kanından daha değerli de-
ğil” dedi.

Bayramın ilk günü Siyonist çete, Gazze'de yüz yirmi iki Filistinliyi şehid etti, elli
altı Filistinliyi yaraladı; şehitlerin sayısı otuz üç bin dört yüz seksen ikiye, yaralıların
sayısı yetmiş altı bin kırk dokuzaya yükseldi.

Bayramın ilk günü İdlib'de hava hayli sisliydi.

Kamplarda yaşayan on binlerce insan bayram namazından sonra Gazze'nin zaferi
için dualar etti.

*

Netanyahu ve onu destekleyenler, on binlerce Filistinliyi kadın çocuk hasta ayır-
madan öldürdükleri için, sadece görevlerini yapmaya çalışan basın ve sağlık çalışan-
larının canlarına kıydıkları için pişmanlık duymayabilirler ama 2005'ten 2011'e kadar
Şin-Bet (Şabak) yöneticiliği yapmış olan Yuval Diskin'in yıllardır tekrarladığı uyarıları
dinlemedikleri için çok pişman olacaklar.

İhsan Deniz

SON NEŞVE'DEN

15 Mayıs 1964 gününe...

Asuman oldum ben üşüyen taşları kenara çekince.
Uyudum, uyandım uyuyan safranla.
Deniz dibinde gezinen ırmağımı buldum.
Hatırladım takdir buyrulan kadim sırrı rüyada.
Dost kaldım kalbime neşter atan cerrahla.

Ki bin bir hevesle seyrettim rutubetini ruhumun.
Ki bin bir meş'ale arasında..
İmrendim hayata sürür katan seyyarelere.
İmrendim şelâle kemiklerine.
Bulutun hükmüne, uğuruna yağmurun..
Uzayan seyahatlere..

Dilimle süslendim.
Dilim dilim süslendim.

Sana bahtım, yalnız sana açılmış.
Anladım bunu, yalnız bunu bahtımın sonuna doğru.
Gözüm kadar yakın olmakmış Asuman'ım.
Bir ses kırpışı kadar geçen zaman kaderimmiş.
Nasıl da özlermiş insan Eleşkirt yolunda.
Hani bastıran o korku Erzurum çıkışında..
Lezzet katarmış kar fırtınasında kavuşmaya.
Semure ağaçlarıyla Mekke-Medine arasında..

Faruk Uysal

MAHMUT HOCA

Sarı Traktör hâlâ çalışıyor hocam
çok şehirler gördüm ama bir türlü şehirli olamadım
şehirli terbiyeli ve kibirli olamadım
pullukla devrilen toprağın kokusu hâlâ burnumda
her sofrada sol tarafa konsa da
çatalı sağ elimle kullanmaktan vazgeçemedim
hocalarımın çoğunun ismi kalmadı aklımda
Sarı Traktör çalışmasaydı belki sizi de unutabilirdim.

kalbim hâlâ bir ortaokul öğrencisi
bir kız sevmiştim, o da sizin öğrencinizdi
saçları örgülüydü, o da şapka takardı
önce okul kıyafetlerinden
sonra kelimelerden kaldırdılar şapkayı
sahi bu işlere kim karar veriyor hocam?

mesela *ya da* bağlacının ayrı yazılması
aile mahkemelerinin görev alanına girer mi
ya bütün öğretmenler derse girerken sizin boykot yapmanız
hangi ütopyaya hangi distopyaya tekabül eder
geceleri ayın etrafını kuşatan aylayı çözer mi
dersimiz coğrafya değil ama
kimin kararı Greenwich'in başlangıç meridyeni olması?

Arif'le Emine bir yastığa baş koydular mı, bilmiyorum
ama *Sarı Traktör* hâlâ çalışıyor hocam
yıllarca düşündüm Fikret'e mi komşu olayım Aşiyân'da
yoksa Akif'e mi Taceddin Dergâhı'nda
daha nice şairin yaşadığı evi sokağı gezdim
ama müstakil bir hayatı tercih ettim
yıllarca kelime kelime şiirden bir kulübe kurdum kendime.

siz belki roman demek istemiřtiniz
ama benimki şiir oldu
yer çekiminin ağırlığını taşımak zor geldi
üfleyince savrulan bir püf çiçeđi olmak istedim
savrulmak uzak iklimlere
bir tohum olmak istedim uzak sözlere
beni ancak şiir sarhoř ediyor hocam.

bu isimlerin insanları taşımaya gücü yetmiyor
insanlar politik insanlar ezoterik
iyi ki sıfatları öğrettiniz bize
çođu isme bir sıfat bir ün bir unvan ekliyorum
bazen biraz daha ileri gidiyor
yan anlamlar alegoriler simgeler imgeler türetiyorum
bunlar, bunlar ne sansür ne otosansür
Sarı Traktör'ün şiiri bunlar.

ben řair oldum hocam.

Meraklısı için not:

Mahmut Hoca, Mahmut Akıncı; Korkuteli Ortaokulu Türkçe, Korkuteli Lisesi Edebiyat Öğretmeni (1968 – 1974).

* Talip Apaydın.

Eyyüp Akyüz

SEVGİ SOKAĞINDAN YOKUŞ AŞAĞI

sevmedim efendim İbrahim gibi
sevmedim çok şükür batan şeyleri
bir ben vardır madem benden içeri
hiç uyumayan şeyleri sevmeli
tren sesi, ıslak bez ve anne eli

herkese sorarım eskiden beri
kalbinizin hakkını verdiniz mi
sevgiyse en büyük hisse senedi
hiç unutmayan şeyleri sevmeli
kırık kalp, kalem, hatıra defteri

aşksızlıktan silahlanmış sokaklar
halkta şizofreni belirtisi var
burada kuşları kuş sanıyorlar
cennette ağırlanırdı ordular
geldim, gördüm, sevdim deseydi o kral

geçsem Osmanlı sokağından şimdi
sadaka taşları selam verir mi
insan sevsin diye var madem eli
hiç uyutmayan şeyleri sevmeli
semai kahvesi, zimem defteri

bilsem sevmek mi güzel, sevilme mi
rabbim sen sev müteredit kalbimi

Mustafa Koneçođlu

İMKÂNSIZ İMA

Başka şarkısı da var katılıp da kalmanın
kum gidince sel kalır sana da yorgunluğu
iyiliklerin fotoğrafını çekerken ahali
ah kadrajdaki şu çürüme korkusu

Her şey etiketin yarısı, alabilirsin
gözyaşı alın teri sıcak ekme koku
hazır yiyicileri iyi gurmeleri ne yapmalı
şiire kadar gelip de eli hep boş dönenler...
iki dizinin dert ettiği konuyu bilmese de
el açıp amin diyen herkese teşekkürler

Dile gelmekle dünyaya gelmek arasında
koşup durmak karada deniz tutması gibi
yine de ömrü uzun olsun günlerin
istediğimiz şarkıyı çalmasa da telleri

Hatırlar mısın, bizim oralarda şairleri
dünya doğururdu eskiden, hâlâ öyle mi

Emre Demir

KENDİNDEN EMİN KAYBEDİŞLER KASİDESİ

İnsan önce kendine yenilirmiş sultanım,
inanma! ben yalnız ve hep sana...
Dünyayı tavaf edenler varmış
gözlerime inanamıyorum, gözlerimde inkâr çığlıkları
Gözlerine inanıyorum evvelden beri,
ezelden beri Allah'a.

Dünya trajik bir mıknatıs
karakterlerin gözüne perde çeken
benim kanım çekiliyor, kabuğuna
Ömrümün yanağından aldığı makas
kesiyor iştahımı yaşamaya
- hüseyin'in başına gelenler.
Sultanım, kahr kasırgasından sabır limanlarına
sığmıyorum seninle.

Sana bakarken tutuluyor söğüdün boynu
Sana baktıkça bir daha tutuşuyor
gönlüme nazireye kalkışan gâvur roma.
fuzuli kuruyan çeşmeler, su kasidesi
bakınca sana.

sultanım, sen çağırınca aşka gelir, en yorgun âşık
adalete ömer, zafere halid, imana hamza
sesin şaşkınlığa uğrattır tüm yolcuları
duyunca seni taş kesilir antik yunan
Sayhun nebileri girer
kehanet kuraklarından gül bahçesine

inanıyorum
baktıkça sana dağılıyor fikretin sisi
haşim, heceyle tanışıyor
ikiye bölünen ay geceyle.
haset ve hayretle açılan ağızlardan
hayranlıkla kapanan gözlere adınla geçiyor küffar.

Sultanım, adın geçince
Musa'ya tevrat, İsa'ya incil, aklıma ellerin...
Sen tebessüm edince bâkî bir gazel tutturuyor, sema
güldüğünde dünya dönüyor, başa
günahla tanışmadığı o masum yaşa.

İnsan önce kendine yenilirmiş
inanma sultanım
ben ne kendime ne dünyaya,
yalnız ve hep sana...

Ahmet Edip Başaran

POLİTEİZME KARŞI ŐİR

Garipcan bizi sever kuaçında kasımpatılar büyütür
Kimsesi yoktur kimsenin kim'ini bir pankart gibi
Gözlerinde fal açan çingenelele bir buket tebessüm gibi
Hayat bir gül için fazla kısa, -sizce de öyle değil mi?
Garipcan kömür karası gözleriyle, bir bozlak hüznüyle
Oturup günleri eğirir, ömrü asgari nezaket ve daüssıla.

Sözü olmayan sözcüler çağında Garipcan bir söz gibi yürür
Söz vermiştir çünkü Dicle'den Tuna'ya bütün yeryüzü ırmaklarına
Su akar yolunu bulur, Garipcan'ın kalbinde bir gölgelik durur
Sekiz cennet yedi cehennem üç kulhü bir elham
Bir müezzin müjdesiyle bir imamın ardında bir Allah'a
Garipcan yetimleri sever dudağında bir dua büyütür.

Ben onu bir simitçi tezgâhında gördüm susamlara selam verirken
Yapayalnız bir taşın başında oturup ağlarken gördüm
Gözleri bir misket gibi parlayan çocuklara özlemlerle bakarken
Bayrağı sarılmış tabutlara kaya gibi yüreğini dayamış
Dilinde aklını sele vermiş erenlerden çaldığı bir Mekke ilahisi
Garipcan Türkiye'dir: doyunca ya rabbi şükür, daralınca Allah kerim!

Aziz Kağan Güneş

OTOSTOP

yüzün bitti
ve kaldığı yerden devam etmiyor hüznün
kudretin karasından kimyanın siyahına
düşüp tel tel üşümüşsün

bir yüze kök salmadı göz bebeklerin
parmak raylarında
kaç trene makas atıp durdu ellerin

iç çekişlerin buğusu çökmüş yüzüne
camlarda serçe parmağın
kış yüz vermiyor artık

düşürdüğün şehirlerde
göndere çekilirdi
yasın tutulup
yarıya bile indirilmiyor
artık saçların

avm kapısı gibi
dönüp durdun kendine
çarpanlar, arada kalanlar
hiçbir gece uyanmadın
kalp kırıldığında çıkan sese

patika yollardan yüksek topukla
geçseydin ayakkabılarını çıkarırdın
çakıl taşları ve dikenlerin dersine girip
dağ meltemlerinde teneffüslere çıkardın

şimdi ıssız bir asfaltta
ışıkları sönmüş bekleyişlerdesin

Mahmut Hatunanaoğlu

HYT101: INTRODUCTION TO HAYAT

güneşin üstüne düşük bütçeli bir seyahat acentesi
altında söylenecek bir şey bulamayanlara

besin zincirinden kolye, ders halkalarından bileklik
hayatımın baharındaki polen alerjim
erosun izdivaç programına harika bir clickbait
hiç varolmayan âlemlere zübdelik yapan stajyer
huzurlarınızda doktor yazısından bir kader

huzurlarınızı bozmak için huzurlarınızda
bam teslimden ilk bestem, ütopyamın kanunu
asla yaşanmayacak hayatların tatbikatı için kurulu
birazcık söz sanatı çokça anlatım bozukluğu
dönmeyi bırakıp üzerime gelince dünya

yıkabileyim diye tabi bütün duvarlarım dördüncü
bir lokma bir hırka etiketi üzerinde
baştan aşağı suni deri, itibardan tasavvuf neticede
tam şarabayazarken yan sanayi bir sirke
birkaç ışık yıllık kerahet uykusu tadı da olabilir
hassas diş etliler için dünya bir cehennemdir

normal şartlar altındayım nefes alamıyorum
kelebek cesedi dolu midem gastritten
sonsuz bir rölanti, bir simpsons kehaneti
ücretli sahiplendirmediymiş schrödinger'in kedisi
zeus'un zarı düşüş gelmedi diye
bütün vesaitler kaçmış tümevarmak için
bir tek sur'un eksik olduğu bir orkestra:
sık görüşülenlerde tek başıma